

Schoolgids 2017 / 2018

Lage Filterweg 4

3063 SJ Rotterdam

Telefoon 010 – 452 68 22

E-mail bsdeesch@obsdeesch.nl

www.obsdeesch.nl

Schoolgids: Deel 1

Een woord vooraf

Voor u ligt de schoolgids van O.B.S. "de Esch". Deze gids is tot stand gekomen in samenwerking met de medezeggenschapsraad en het schoolteam. Hierna is de gids formeel vastgesteld door het Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam en de Rijksinspectie.

In deze gids kunt u informatie vinden over de manier waarop het onderwijs is ingericht, hoe de zorg voor de kinderen is georganiseerd, op welke manier de ouders bij de school betrokken zijn en hoe de kwaliteit van de school wordt bewaakt.

De gids is als papieren versie op school verkrijgbaar en staat op onze website

www.obsdeesch.nl

Met de schoolgids schetsen wij u een beeld van onze school. Indien u na het lezen nog vragen heeft, aarzel dan niet contact op te nemen met de directie: Jannie Pols of Rob Jansen.
Telefoon 010 – 452 68 22
E-mail directie@obsdeesch.nl

Inhoudsopgave

Schoolgids 2017 / 2018 OBS De Esch.....	1
Schoolgids: Deel 1	2
Een woord vooraf	2
Inhoudsopgave.....	3
1. De School.....	5
1.1. Richting.....	5
1.2. Situering van de school	5
1.3. Schoolgrootte.....	5
2. Waar de school voor staat.....	6
2.1. Missie.....	6
2.2. Het klimaat van de school	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.3. Schoolregels	9
3. Regeling schooltijden	11
4. Activiteiten voor kinderen	11
4.1. Na- en buitenschoolse activiteiten voor kinderen.....	11
4.2. De begeleiding naar het voortgezet onderwijs.....	12
4.3. Tussenschoolse opvang (overblijf)	12
4.4. Voor- en naschoolse opvang.....	12
5. Het Personeel	13
5.1. Wijze van vervanging bij ziekte en compensatieverlof	14
6. De Ouders	15
7 Roosters & planningen	19
7.1. Gymnastiek- en zwemrooster groep 3 t/m 8	19
7.2 Vakantietijden	19
7.3. Planningen en reeds bekende activiteiten	20
Bijlagen	22
Namen en adressen	22
Van de school	22
Van externe personen.....	22
Deel 2 Het onderwijs op onze school	25
8. De ontwikkeling van het onderwijs	25
8.1. Verbetering van het onderwijs in de school en scholing	25
9. De organisatie van het onderwijs	25
9.1. De organisatie van de school	25
9.2. De activiteiten voor de kinderen	26
9.3 Het schoolgebouw.....	28
10. De zorg voor kinderen	29

10.1. De opvang van nieuwe leerlingen in de school.....	29
10.2. Het volgen van de ontwikkeling van de kinderen	30
10.3. Speciale zorg voor kinderen met specifieke behoeften.....	32
11. De relatie tussen school en omgeving.....	353
12. Voorkoming en bestrijding van schoolverzuim	353
12.1. Verlofregelingen inzake familieomstandigheden.....	353
13. De resultaten van het onderwijs	375
14. Klokuren	386
15. Het GGD-gezondheidsteam bij uw kind op school	37

1. De School

1.1. Richting

"de Esch" is een:

- ❖ Openbare basisschool.
- ❖ EarlyBird school (Engels in alle groepen)
- ❖ Excelsiorschool

1.2. Situering van de school

De school valt onder de voormalige Deelgemeente Kralingen-Crooswijk en ligt in de wijk D.W.L./De Esch.

De school is bereikbaar met tramlijnen 21 en 24, halte Lage Filterweg.

1.3. Schoolgrootte

Op 1 oktober 2017 zal onze school ongeveer 120 leerlingen tellen. De leerlingen zijn verdeeld over 5 groepen, met een gemiddelde groepsgrootte van 25 kinderen.

Sinds schooljaar 2013/2014 zit er in ons gebouw een peuterspeelzaal/ groep 0: De Vuurtoren.

2. Waar de school voor staat

2.1. Missie

Basisschool de Esch is een openbare school met goede resultaten en veel leuke activiteiten.
Ons motto is:

“De kern van onze wijk is de oude watertoren.

De kern van onze school is goed onderwijs”.

Op De Esch staan onderstaande normen, waarden en overtuigingen centraal in ons handelen:

1. Een leven lang leren.
Wij gaan uit van een “leven lang leren” voor een ieder die een rol heeft in onze school.
2. Optimaal presteren.
Wij motiveren een ieder die een rol heeft in onze organisatie om te komen tot de beste prestaties.
3. Thuis voelen en zijn.
Wij vinden dat met alle “verschillen” die er in onze school en wijk zijn een ieder zich *thuis moet kunnen voelen* in onze school.
4. Eigenaarschap nemen en houden.
Wij stimuleren een ieder die een rol heeft in onze school om eigenaarschap te nemen voor het behalen van de resultaten en de doelen.

De Esch is een openbare school die aansluit bij de kleinschaligheid van de wijk De Esch. Op onze school bereiden wij onze kinderen voor op de moderne wereld (2032) waarin zij zelfstandig en bekwaam zijn (zelfredzaamheid) om te functioneren in de maatschappij. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat leerlingen ervaren dat wij verbonden zijn met de natuur.

Visie

Op de Esch geloven we in het gebruik maken van diverse vormen van onderwijsconcepten om aan de verschillende behoefte van kinderen tegemoet te komen. Hierdoor hebben wij aandacht voor het optimaal ontwikkelen van de talenten van onze leerlingen en kunnen we de beste resultaten behalen. De leerkrachten zijn de pijlers en de verbinding in ons onderwijsaanbod. De leerlingen stimuleren we en dagen we uit om betrokken te zijn bij hun eigen leerproces.

De ouders zijn onze gesprekspartner bij het behalen van goede prestaties, het uitspreken van hoge verwachtingen en het benutten van de talenten van onze leerlingen.

Onze uitgangspunten:

- Wij verzorgen voor kinderen van 2 tot 4 jaar een vliegende start, door structurele samenwerking met VVE en groep 0 “de Vuurtoren”. Hierdoor ligt er een basis op cognitief en sociaal-emotioneel gebied om goed aan te sluiten bij ons onderwijsaanbod.
- Wij bieden Engels (EarlyBird) voor leerlingen van 4 t/m 12 jaar.
- Talentontwikkeling zien we ook terug in ons aanbod op het gebied van: muziek, handvaardigheid en sportactiviteiten.
- De digitale wereld wordt geïntegreerd in ons onderwijsaanbod.
- Wij geloven in leren op locatie. Wij maken gebruik van de samenwerking met: de Erasmusuniversiteit, de wijktuin, de schooltuin, Excelsior en het Europees Platform (schoolfruit)
- Het vak techniek zetten wij in om de zelfredzaamheid en het technisch inzicht van onze leerlingen te bevorderen.
- Ons onderwijsaanbod stemmen wij ook af op de minder- en meer begaafde leerlingen.

2.1 Voor wie we zijn

Wij zijn er voor alle kinderen uit de wijk!

De leerlingenpopulatie op OBS De Esch is divers. Onze leerlingen komen uit verschillende sociale- en culturele milieus, met bijbehorende onderwijsbehoeften. Het aantal leerlingen met een Nederlandse achtergrond is minder dan 15 %. Het aantal leerlingen uit éénoudergezinnen is groot. Als problemen noemt de sociale index: inkomen, taalbeheersing en kwetsbare gezondheid. De wijk De Esch kenmerkt zich door zijn geïsoleerde ligging. Het is een “dorp” in de stad. De Esch heeft een duidelijke buurtfunctie. Er heerst een positieve en veilige sfeer binnen de school. Om optimaal te kunnen functioneren en presteren, scheppen we een klimaat waarin leerlingen, ouders en teamleden zich veilig, vrij en gewaardeerd voelen. Sociale veiligheid staat bij ons hoog in het vaandel. Wij besteden daarom aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling en proberen pestgedrag te voorkomen. Wij betrekken de ouders en de omgeving om onze doelen te bereiken. Het kind staat in onze organisatie centraal, maar de school staat niet op zichzelf. Om de kinderen goed te kunnen begeleiden is samenspraak met, voorlichting aan en input van de ouders heel belangrijk.

De kring

Iedere groep houdt iedere dag een kring. Het doel van de kring is drieledig.

1. de taalvorming: de spreek- en luistervaardigheden, uitbreiding van de woordenschat.
2. de sociaal emotionele vorming: waaronder het respect voor elkaars leefwijze en cultuur, gedrag en pesten.
3. de oriëntatie op de wereld, nieuws, maatschappij, politiek.

Brede School met 2 uur leertijduitbreiding.

Scholen kunnen op verschillende manieren invulling geven aan de Brede School. De invulling waar wij voor gekozen hebben ziet er als volgt uit:

- Alle kinderen zijn op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 8.30 uur tot 12.00 uur en van 13.00 uur tot 15.00 uur op school. Op woensdag van 8.30 tot 12.15 uur.
- Er komen bevoegde vakkrachten voor handvaardigheid, sport, Engels en mogelijk andere creatieve vakgebieden.
- De kinderen uit de groepen 4 t/m 6 krijgen op maandag zwemles.

Met nadruk willen we stellen dat de 2 uren die we door de Brede School ter beschikking hebben gekregen, zullen worden besteed aan creatieve, ontspannende en sportieve activiteiten, waardoor uw kind zich op deze gebieden extra kan ontwikkelen, zonder dit als "extra druk" te ervaren.

Gedragsproblemen en "pesten"

De gedragsproblemen in en buiten de klas worden op planmatige wijze aangepakt door middel van positieve benadering. De leerlingen van groep 6 krijgen een lessencyclus over pesten door de leerkracht en de schoolmaatschappelijk werker. Ook voor pesten buiten schooltijd kunt u bij ons terecht.

Sinds een aantal jaren is pesten en gedrag voor ons een ontwikkelingsonderwerp.

In dit schooljaar (2017/2018) worden wij door "Onderwijspraktijk Harry Janssens" ondersteund bij het werken aan gedrags- en werkhoudingsproblemen.

Faalangst

Het team van "de Esch" heeft een cursus gevolgd over het signaleren en onderkennen van faalangst. Twee teamleden leren de faalangstige kinderen om te gaan met deze angsten in faalangstreductietrainingen.

Meer dan gemiddeld begaafden

Het differentiëren van leerstof, niet alleen voor de uitvallers maar ook voor de opvallers (meer dan gemiddeld begaafden), wordt in iedere groep toegepast. Door de aanwezige kennis en materialen op "de Esch", kunnen de kinderen in de klas op een verschillend niveau werken aan hetzelfde onderwerp.

Deze kinderen kunnen onder bepaalde voorwaarden deelnemen aan de plusgroep.

Meer over speciale zorg voor kinderen met specifieke behoeften leest u in hoofdstuk 10.

De ouders

's Morgens is er voor de ouders, die hun kinderen naar school brengen, een gezellig samenzijn van 8.30 uur tot 9.00 uur. Tegen een kleine vergoeding (€0,15) kunnen de ouders een kopje koffie of thee drinken bij de conciërge en de ouderconsulent aan de bar. Het is de plek om samen met andere ouders van gedachten te wisselen over wat er leeft in de school maar natuurlijk ook daarbuiten.

2.3. Schoolregels

als je binnen komt

- 's Morgens om 8.20 uur gaat de deur open en mogen de kinderen naar binnen.
- De kinderen gaan rechtstreeks naar hun eigen lokaal, stoppen daar hun jas in de luizenzak en hangen hun tas op aan de kapstok.
- Ouders die hun kind brengen, nemen zo snel mogelijk afscheid.
- De kring/les begint om 8.30 uur wanneer de bel gaat.
- De ouders worden van te laat komen op de hoogte gebracht dmv een briefje dat zij moeten ondertekenen. Indien dit binnen een periode van twee maanden 5 keer voorkomt, wordt hiervan melding gemaakt bij leerplicht en worden de ouders door de leerplichtambtenaar uitgenodigd voor een gesprek.
- Behalve voor belangrijke mededelingen zijn leerkrachten 's morgens niet voor ouders te spreken, wel op afspraak na schooltijd.
- 's Middags aan het einde van de schooldag wachten ouders buiten op hun kind.

na schooltijd

- Ouders die na schooltijd de leerkracht van hun kind willen spreken, wachten even tot de stroom kinderen buiten is.
- De kinderen van groep 1 t/m 4 worden door de leerkracht naar buiten gebracht. De kinderen van de groepen 5 t/m 8 verlaten het gebouw door de zij-ingang.

medicijngebruik

- Wanneer uw kind door ziekte of een andere oorzaak niet op school kan komen, wordt U verzocht dit ons telefonisch of via de Parro app te laten weten voor 8.30 uur. Wij weten dan dat uw kind niet onderweg ergens is blijven steken, hetgeen voor kinderen, die alleen naar school gaan (vooral kleuters), van belang kan zijn.

- Indien het op verzoek van de ouders of op voorschrift van een arts noodzakelijk is dat een kind op school een medicijn moet worden toegediend, kan dat alleen als er vooraf een “Verklaring medicijnverstrekking” is ingevuld en door de ouders ondertekend. Dit gebeurt altijd op de manier zoals beschreven in het “Protocol medicijnverstrekking en medisch handelen BOOR”, die u desgewenst op school kunt inzien. Deze verklaring moet per schooljaar opnieuw ingevuld en ondertekend worden door de ouders/verzorgers.

vervoer

- Parkeer uw auto in de parkeerkolommen; overstekende kinderen worden anders belemmerd in hun uitzicht bij het oversteken!!!!
- Fietsen van kinderen dienen op slot, op de daartoe bestemde plaats op het schoolplein te worden gestald.

waardevolle spullen

- Meegenomen speelgoed, sieraden, mobiele telefoons e.d. vallen niet onder de verantwoording van de school. Ook bij het in bewaring nemen van waardevolle spullen door de leerkracht is het risico voor de ouders. Het is raadzaam om zelf een WA-verzekering af te sluiten voor uw kind.
- Het gebruik van mobiele telefoons is onder schooltijd niet toegestaan.

en verder...

- In de hele school geldt een rookverbod.
- Voor de leerlingen uit alle groepen geldt: geen speelgoed mee naar school, behalve na een verjaardag of Sinterklaas.
- Bij traktaties slechts 1 “ding”, (snoepje, speeltje of iets anders)
- Het is wenselijk dat de kinderen tijdens de gymnastiekles aparte kleding en liefst ook gymschoenen dragen. (eventueel voorzien van naam). Vanaf groep 5 is gymkleding verplicht. Draagt een kind geen gymschoenen dan bestaat de mogelijkheid na de gymles de voeten te wassen (dan wel een handdoek meenemen).
- Alleen met een briefje of een persoonlijke mededeling van ouders, hoeft een kind niet mee te gymmen of te zwemmen.

foto's

- Er worden op allerlei momenten foto's van kinderen genomen of filmopnamen gemaakt. Deze foto's/ films worden op de website van school geplaatst of voor andere uitgaven van de school gebruikt. Indien u niet wilt dat een foto/ film waarop uw kind voorkomt hiervoor wordt gebruikt, kunt u dit aangeven op de verklaring die u jaarlijks aan het begin van het schooljaar hierover ontvangt.

3. Regeling schooltijden

Schooltijden

Groep 1 t/m 8:	08.30 - 12.00 uur
	13.00 - 15.00 uur
woensdag	08.30 - 12.15 uur

4. Activiteiten voor kinderen

4.1. Na- en buitenschoolse activiteiten voor kinderen

Naschoolse activiteiten:

Er worden door Stichting DOCK verschillende activiteiten georganiseerd in het Pompgebouw. Er zijn activiteiten voor kinderen en volwassenen.

Er worden door TOS en Excelsior sportactiviteiten georganiseerd op het Cruijff court en in de sportzaal.

Huiswerkbegeleiding/huiswerk:

Vanaf groep 4 krijgen de kinderen regelmatig huiswerk. De bedoeling is dat de kinderen hiermee leren omgaan.

De vierde les van elk blok van wereldoriëntatie in de groepen 5 t/m 8 wordt gebruikt als huiswerkbegeleiding voor de toetsen.

In de groepen 6,7 en 8 krijgen de kinderen van school een schoolagenda.

Buitenschoolse activiteiten

Jaarlijks organiseren de werkgroepen voor de hele school activiteiten, zoals bv. sportdag, schoolreis en vieringen.

De werkgroepen bestaan zo mogelijk uit ouders en teamleden.

Project

Jaarlijks organiseert het team van de school een twee weken durend project. Het onderwerp van het project moet geschikt zijn voor de groepen 1 t/m 8. Het doel van het project is niet alleen de onderwijsinhoudelijke kant van het onderwerp, maar ook ter stimulering van de saamhorigheid en verantwoordelijkheid voor elkaar. Hierbij is hulp en ondersteuning van ouders welkom.

Muzische Vorming

Ons streven is dat iedere groep minstens één keer per jaar kan meedoen aan een activiteit uit het aanbod van de Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam. Dit kan een theater- of kunstvoorstelling zijn of de groep maakt een uitstapje naar één van de vele musea.

We onderzoeken of hier nog financiële dekking voor mogelijk is.

4.2. De begeleiding naar het voortgezet onderwijs

De voorlichting aan ouders ten behoeve van de schoolkeuze

In iedere groep is er aan het begin van het schooljaar een klasseninformatieavond. Deze avond wordt in groep 8 gewijd aan de voorlichting door de groepsleerkracht over het Voortgezet Onderwijs. Bij het eerste rapport van groep 8 wordt mondeling een voorlopig advies gegeven, tijdens de rapportbespreking (individueel) wordt het advies met de ouders besproken.

Het definitieve advies volgt in het daartoe bestemde overdrachtdossier (OSO, februari/maart). Dit overdrachtdossier is nodig voor de aanmelding op het Voortgezet Onderwijs (VO). Dit wordt besproken tijdens het tweede rapportgesprek. In verband hiermee wijken de besprekingen van het tweede rapport voor groep 8 af van die van de rest van de school. Door het bezoeken van de voorlichtingsdagen en/of open dagen van het Voortgezet Onderwijs kunnen ouders en kinderen zich oriënteren om te komen tot een schoolkeuze. De data van de open dagen zijn te vinden op de website "www.schoolkeuzerotterdam.nl". De scholen voor het Voortgezet Onderwijs bepalen de toelating van een leerling.

In Kralingen wordt meestal in november/december voor ouders en leerlingen een scholenmarkt georganiseerd.

4.3. Tussenschoolse opvang (overblijf)

Overblijven en ochtendpauze:

Ongeveer de helft van de kinderen blijft tussen de middag op school. De organisatie hiervan is in handen van de stichting "Super-Actief" en de school. De stichting levert de beroepskracht en de vrijwilligers, die de kinderen begeleiden. De kosten hiervoor bedragen € 135,- per jaar op basis van 4 dagen. De lunch wordt aan tafel gezamenlijk gebruikt, dus er is een begin- en eindtijd van de lunch.

De kinderen gaan bij goed weer buitenspelen. Dit buitenspelen gebeurt op het schoolplein of op de speelterreinen aan de Lage Filterweg (onder toezicht). Bij slecht weer spelen de kinderen in de klas en of speellokaal. Het kind eet alles op wat hij/zij bij zich heeft. Behalve wanneer er door de ouders kenbaar gemaakt wordt aan de leerkracht, dat dit niet hoeft. N.B. Koolzuurhoudende dranken, chips e.d. of snoep worden niet toegestaan.

De kinderen uit de groepen 1 en 2 mogen na 20 minuten stoppen met eten en drinken en wat zij dan nog niet op hebben wordt mee naar huis gegeven, zodat de kinderen ook nog kunnen spelen.

4.4. Voor- en naschoolse opvang

De voor- en naschoolse opvang wordt uitgevoerd door:

- Buitenschoolse opvang "Het Kinderparadijs".

Indien u hiervan gebruik wilt maken kunt u zich rechtstreeks tot deze organisaties wenden.

U vindt de adressen in de bijlage.

5. Het Personeel

In totaal zijn er 15 werknemers in dienst van de school:

2 onderwijsondersteunende personeelsleden (een conciërge en een ouderconsulent), 8 leerkrachten, 2 directieleden, 1 intern begeleider en 2 vakleerkrachten, aangevuld met een aantal werknemers die hier werken maar formeel in dienst zijn van een andere instantie.

Het aantal leerkrachten komt tot stand op grond van een door het ministerie vastgestelde gewichtenregeling.

Schoolleiding

Rob Jansen	directeur
Jannie Pols	adjunct-directeur

Leerkrachten

Marian van der Heiden	groep 1/2
Ada Deelen	
Wissam Achlioui	

Floor Engel	groep 3
Wissam Achlioui	

Sylvia Wennekes	groep 4
-----------------	---------

Melanie Vet	groep 5/7
-------------	-----------

Ingrid Fernandes	groep 6/8
Floor Engel	

Na het zwangerschapsverlof van Mariëlle Boevée in januari starten wij zo mogelijk een tweede kleutergroep.

Henny de Veld	intern begeleider, (IB), groepen 1 t/m 8 Wordt gedurende haar ziekte vervangen door Jannie Pols.
Jannie Pols	ict-coördinator

Vakleerkrachten

Wendy de Groot	gymnastiek voor groep 1 t/m 8
Nicky van der Graaf	Engels voor groep 1 t/m 8
Christina Floor	godsdienst (facultatief)

Naïma Kasmi
Dana Gooijer

islamitisch onderwijs (facultatief)
vakleerkracht handvaardigheid gr 5 t/m 8

Onderwijsondersteunend personeel

Anki Ver A	conciërge/onderwijsassistent
Mina Autar	ouderconsulent/onderwijsassistent
Manon de Vries	schoolmaatschappelijk werker

5.1. Wijze van vervanging bij ziekte.

Wanneer een leerkracht ziek wordt, wordt er een invaller aangevraagd. Is er geen invalleerkracht beschikbaar, dan proberen we de kinderen binnen de school op te vangen. Soms kan dit betekenen dat er een onderwijsassistent voor een groep komt te staan of dat de kinderen over andere groepen worden verdeeld. Slechts in het uiterste geval zijn wij genoodzaakt de kinderen naar huis te sturen. In dat geval worden alle ouders gewaarschuwd. Kinderen die niet thuis terecht kunnen worden vanzelfsprekend door ons opgevangen.

De inzet van de ouderconsulent

De functie ouderconsulent krijgt bij ons op school steeds meer inhoud. Regelmatig organiseert zij koffieochtenden met of zonder een bepaald thema of met een speciaal doel. Zij organiseert cursussen voor ouders met uiteenlopende inhoud. Deze activiteiten doet zij in samenwerking met medewerkers van Dock buurtwerk en/of Twinkeltje.

doel van de functie ouderconsulent

De ouderconsulent zorgt ervoor dat ouders meer betrokken zijn bij de school van hun kind. Ouders krijgen zo een beter beeld van de belangrijke rol die zij zelf spelen in de ontwikkeling van hun kind op school. Dat geldt zowel voor hun rol op school als thuis. Via de ouderconsulent leren de ouders wat 'onderwijsondersteunend' gedrag is. De ouderconsulent stelt de ouders in staat hun opvoedingsvaardigheden te vergroten. Ook maakt de ouderconsulent de contacten soepeler en beter tussen collega's, leerkrachten en ouders. Zij inspireert ouders om naar ouderactiviteiten binnen en buiten de school te gaan.

De begeleiding en inzet van stagiaires van PABO's enz.

Ieder jaar wordt er een aantal stageplaatsen beschikbaar gesteld voor de PABO (pedagogische academie basisonderwijs) en verschillende MBO opleidingen. De verantwoordelijkheid voor de inzet van de stagiaires ligt bij de groepsleerkracht en de directie.

6. De Ouders

6.1. Betrokkenheid van de ouders

Bij ons op school hechten wij veel waarde aan een goede samenwerking met de ouders. Graag doen wij in deze gids een beroep op alle ouders, om op één of andere manier hun medewerking te verlenen.

Mogelijkheden waarbij u uw medewerking kunt verlenen:

- lezen/taalspelletjes, project, vieringen/feesten
- aankleding van de school
- het voorbereiden van spreekbeurten en werkstukken
- sportdag/sponsorloop, schoolreisje en excursies
- lid worden van ouder- of medezeggenschapsraad

6.2. Ouderbijdrage

Het primair onderwijs in Nederland is gratis, maar toch vraagt elke school een vrijwillige ouderbijdrage voor het schoolfonds. Deze ouderbijdrage is bestemd voor activiteiten die de overheid niet betaalt, maar die de school toch belangrijk voor de kinderen vindt. Hierbij valt te denken aan kerstfeest, sinterklaasfeest, excursies, sporttoernooien, schoolreisjes, afscheid groep 8 enz. De school kan deze activiteiten alleen blijven organiseren als alle ouders deze bijdrage betalen. Aangezien het hier oudergelden betreft, beslist de ouderraad over hoe het geld zal worden besteed.

Het schoolfonds bedraagt € 50,00 per kind voor dit schooljaar.

Hiervan is de helft bestemd voor de schoolreis, de rest voor alle andere activiteiten, zoals Sinterklaas, Kerst, Pasen, sportdag, reisjes naar museum en theater enz.

U kunt dit bedrag contant betalen of overmaken op giro 2560930 ten name van "Oudercommissie Openbare Basisschool de Esch", onder vermelding van naam en groep van uw kind.

Wij verzoeken u er voor te zorgen dat de helft (± € 25,00) voor 1 december 2016 betaald is en de andere helft voor 1 april 2017. Als u liever gespreid betaalt (10X€5,00) verzoeken wij u dit bij de directie te melden.

Dit bedrag is door de ouders op een ouderjaarvergadering vastgesteld. Het is belangrijk dat alle ouders mee betalen aan het schoolfonds. Wanneer het betalen onoverkomelijke problemen oplevert, dan kunt u dit op school kenbaar maken. Als u een uitkering heeft, dan krijgt u in augustus van de sociale dienst een bedrag per kind dat o.a. bedoeld is als bijdrage voor het schoolfonds.

Schoolmelk/ Schoolfruit

Indien gewenst kan uw kind deelnemen aan de schoolmelk voorziening van Campina. De deelnemende kinderen krijgen naar keuze, één of twee keer per dag, een pakje halfvolle melk. Inschrijfformulieren kunt u op school krijgen. Na iedere vakantie is er de eerste twee schooldagen geen schoolmelk in verband met de aanleveringstijd.

Daarnaast krijgen alle kinderen dit schooljaar één keer per week gratis fruit, gesponsord door **ALPHATRON**. Wij zijn nog op zoek naar een manier om een tweede keer per week fruit te kunnen verstrekken.

Wij mogen dit schooljaar weer deelnemen aan het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma. Vanaf 13 november 2017 t/m 20 april 2018 krijgen de kinderen drie keer per week gratis groenten en fruit. Gedurende deze periode krijgen de kinderen dus 4 keer per week groenten en fruit (niet op woensdag).

Voor de aanvang van het speekwartier 's ochtends drinken de kinderen hun schoolmelk(enz.) of zelf meegenomen drinken en eten een kleinigheid.

Informatievoorziening aan ouders over het onderwijs en de school

Jaarlijks komt de schoolgids op de website te staan. Aan het begin van het schooljaar zijn er de klasseninformatieavonden, waarop de leerkracht u informeert over het komende schooljaar. De informatie ontvangt u op deze avond ook op papier.

- Iedere maand wordt er actuele informatie over iedere groep op de website gezet.
- Met enige regelmaat ontvangt u van ons brieven over geplande activiteiten en andere zaken waarvoor wij uw aandacht vragen.
- Verdere informatie is te vinden op het prikbord, de ramen bij de hoofdingang en het whiteboard in de gang.
- Sinds dit schooljaar werken we met de PARRO app. Hierbij is informatie-uitwisseling tussen ouders en leerkracht mogelijk.

U kunt ook informatie terugvinden op onze website: www.obsdeesch.nl

Inspraak

Zoals op elke school is op "de Esch" sprake van een georganiseerde inspraak van ouders.

De ouderraad

Deze bestaat uit een aantal ouders die zo nodig overleg hebben. Dit overleg gaat over diverse activiteiten zoals: Sinterklaas, Kerst, Pasen, project, schoolreis, sponsorloop, vierdaagse enz. Leden van de ouderraad organiseren in samenwerking met het team deze activiteiten, onder verantwoording van de school.

Er zijn dit schooljaar 6 ouders in de ouderraad actief.

De medezeggenschapsraad

Deze bestaat uit twee afgevaardigden vanuit de ouders en twee vanuit het team. De mensen, die zitting hebben in de medezeggenschapsraad zijn gekozen door leerkrachten en ouders. De medezeggenschapsraad vergadert eenmaal per zes weken, met als onderwerp beleidsmatige zaken zoals het formatieplan, de schoolmethoden enz. De medezeggenschapsraad is ook het orgaan dat advies of instemming moet geven over personeelsaannamen, de financiën en veranderingen in het schoolbeleid. Hoe de medezeggenschapsraad dient te werken, is vastgelegd in de “Wet Medezeggenschap op scholen” (WMS). De samenstelling van de medezeggenschapsraad kan door verkiezing veranderd worden.

Klachtenprocedure

Indien u vragen heeft over het onderwijs aan uw kind of over de gang van zaken in de groep, dan adviseren wij u om in de eerste plaats contact op te nemen met de betreffende leerkracht. Ook kunt u zo nodig contact opnemen met de directeur of de contactpersoon (Jannie Pols) op school. Bij Jannie Pols kan elke ouder of kind met problemen van welke aard ook terecht. Voor vragen over de algemene gang van zaken op de school is de directeur, Rob Jansen, de aangewezen persoon.

Overall waar gewerkt wordt zijn wel eens misverstanden; dat is op onze school niet anders. U bent altijd welkom om dergelijke punten te bespreken of om een klacht in te dienen. In overleg streven we naar een goede oplossing. Komen we er niet uit dan bespreken we wie er ingeschakeld moet worden om het probleem wel op te lossen. Als dit nodig mocht zijn, zijn er twee mogelijkheden, of een klacht wordt doorverwezen naar de vertrouwenspersonen bij het Bestuur of de bestaande Klachtencommissie wordt ingeschakeld.

Dit laatste is mogelijk omdat ons Bestuur (BOOR, Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam, zie hoofdstuk namen en adressen) zich bij de landelijke Klachtencommissie heeft aangesloten. De klachtenregeling ligt voor een ieder ter inzage bij de directie.

In vier stappen komt de regeling neer op:

1. U neemt contact op met de leerkracht.
2. U neemt contact op met de directie of de contactpersoon van school.
3. U neemt contact op met de vertrouwenspersonen van het bestuur openbaar onderwijs.
4. U neemt contact op met de landelijke klachtencommissie.

Wet bescherming persoonsgegevens

De gegevens die door de ouders (voogden) aan de school verstrekt worden en de resultaten van toetsen en testen van de leerlingen worden door de school gebruikt om twee redenen en wel:

- School administratieve redenen. De school is verplicht om een leerling-administratie te voeren. Deze gegevens verzameling valt

onder het vrijstellingsbesluit van de Wet Bescherming Persoonsgegevens.

- Leerling begeleiding. De door de leerling behaalde resultaten spelen een belangrijke rol bij het begeleiden van de leerlingen. Ook deze administratie is vrij van meldingsplicht door het vrijstellingsbesluit van de Wet Bescherming persoonsgegevens.

Daarnaast worden deze gegevens opgenomen in een gegevensverzameling die de gegevens verwerkt tot statistische informatie ten behoeve van de evaluatie van het onderwijskundig beleid van de school en het gemeentelijk onderwijsbeleid. Dit vindt plaats in de Onderwijsmonitor PO/VO gemeente Rotterdam. De onderwijsmonitor levert uitsluitend geanonimiseerde statistische informatie en de daaraan ten grondslag liggende gegevensverzameling is aangemeld bij het College Bescherming Persoonsgegevens.

School en echtscheiding

De school is verplicht de ouder die het kind niet verzorgt te informeren over de schoolvorderingen en het algemeen welbevinden van het kind. Voorwaarde is dat deze ouder erom vraagt en dat het belang van het kind er niet door geschaad wordt. Dit kan bv. blijken uit een uitspraak van de rechter. Het niet hebben van een omgangsregeling is daarvoor niet voldoende. Een enkel advies van een therapeut of andere hulpverlener of het verzoek geen informatie te verschaffen aan de niet-verzorgende ouder, is daarvoor ook onvoldoende. Daar kan het overwegende belang van de verzorgende ouder te veel aan de orde zijn en dat mag niet overheersen. Het gaat in deze gevallen dan weer niet om zaken van dagelijkse aard. Het opsturen van rapporten, uitnodigen voor ouderavonden en het sturen van de schoolgids dienen hieronder wel te worden verstaan.

De directie zal deze informatie voorziening aan de niet-verzorgende ouder laten uitvoeren.

De leerkracht verricht het dagelijkse werk, waaronder informatie aan de verzorgende ouder en eventuele plaatsvervangers als oppas en/of grootouders.

Door het Min. van Justitie is een brochure uitgegeven met als titel 'Gezag, omgang en informatie' waarin nadere informatie wordt verschaft.

7 Roosters & planningen

7.1. Gymnastiek- en zwemrooster

Groep 1/2 (Marian van der Heijden en Ada Deelen)

Vrijdag gymnastiek 10.15 – 11.00 uur

Groep 3 (Floor Engel)

Donderdag gymnastiek 09.15 - 10.00 uur

Vrijdag gymnastiek 13.00 13.45 uur

Groep 4 (Sylvia Wennekes)

Maandag zwemmen 12.30 – 14.30 uur (even weken)

Donderdag gymnastiek 10.00 – 10.45 uur

Vrijdag gymnastiek 09.30 - 10.15 uur

Groep 5 (Melanie Vet)

Maandag zwemmen 12.30 - 14.30 uur (even weken)

Donderdag gymnastiek 10.45 – 11.30 uur

Vrijdag gymnastiek 14.15 - 15.00 uur

Groep 6 (Ingrid Fernandes)

Maandag zwemmen 12.30 - 14.30 uur (even weken)

Donderdag gymnastiek 08.30 – 09.15 uur

Vrijdag gymnastiek 14.15 - 15.00 uur

Groep 7 (Melanie Vet)

Donderdag schooltuin 08.30 - 10.30 uur (tot aan de herfstvakantie)

 daarna gymnastiek 10.45 – 11.30 uur

Vrijdag gymnastiek 08.45 - 09.30 uur

Groep 8 (Ingrid Fernandes)

Donderdag gymnastiek 08.30 - 09.15 uur

Vrijdag gymnastiek 08.45 - 09.30 uur

7.2 Vakantietijden

Vakantie / vrij	Van	Tot en met
Studiedag 1	Do. 07-09-2017	
Herfstvakantie	Ma. 16-10-2017	Ma. 23-10-2017

Studiedag 2	Di. 24-10-2017	
Kerstvakantie	Vr. 22-12-2017	Vr. 05-01-2018
Voorjaarsvakantie	Vr. 23-02-2018	Vr. 02-03-2018
Pasen	Vr. 30-03-2018	Ma.02-04-2018
Studiedag 3	Do. 26-04-2018	
Meivakantie+hemelvaart	Vr. 27-04-2018	Vr. 11-05-2018
Pinksteren	Ma. 21-05-2018	
Zomervakantie	Vr. 13-07-2018	Vr. 24-08-2018

7.3. Planningen en reeds bekende activiteiten

Rapporten

1e rapport ma.20-11-2017
 Bespreking do. 22-11-2017
 Groep 2 krijgt een rapportage na iedere afname van Kijk

2e rapport ma.19-03-2018
 Bespreking do. 22-03-2018 (zie voor groep 8, hoofdstuk 4.2)
 Groep 2: zie 1^e rapport
 Groep 8 krijgt tevens het overdrachtdossier voor het Voortgezet
 Onderwijs

3e rapport ma.02-07-2018
 Bespreking op afspraak
 Groep 2: zie 1^e en 2^e rapport.
 Groep 1 krijgt het eerste schriftelijke rapport, mits het kind een half jaar
 op school zit.

Nu reeds bekende activiteiten tijdens dit schooljaar:

Informatieavond	07 september 2017
Projectweken Thema Vluchtelingen	18 t/m 29 sept.
Kinderboekenweek: Thema Gruwelijk eng	04 t/m 13 oktober
Sinterklaas	05 december 2017 (’s middags vrij vanaf 12.30 uur)
Kerstdiner + samenzang	(onder voorbehoud) 20 december 2017
Paasviering	29 maart 2018
CITO Eindtoets	17,18 en 19 april 2018
Sportdag	20 april 2018
Wandeldierdaagse	een week in juni na de Cito toetsen
Schoolreis	woensdag 11 juli

U vindt aanvullende informatie over het onderwijs op school in de digitale schoolgids deel 2.

Bijlagen

Namen en adressen

Van de school

School

O.B.S. "de Esch"
Lage Filterweg 4
3063 SJ Rotterdam
Tel. 010- 4526822
E-mailadres: bsdeesch@obsdeesch.nl
www.obsdeesch.nl

Ouderraad

Koen van der Kooy, Penningmeester
Raylica Mathilda
Ayse Basol
Najlaa Hammach El Houdaifi
Daniëlle Bouwens
Safija Salifoska

Medezeggenschapsraad

Melanie Vet
Ada Deelen (secretaris)
Koen van der Kooy (voorzitter)
Gail Zarks

Van externe personen

Schoolbestuur

BOOR (Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam)
Schiekade 34
3032 AJ Rotterdam
Tel. 010-2540800
Contactpersoon schoolbestuur
Mevr. Elwine Walraven
Bovenschools directeur

Rijksinspecteur

Inspectie van het onderwijs
 info@owinsp.nl
 www.onderwijsinspectie.nl
 Vragen over onderwijs: 0800-8051 (gratis)

Adressen klachtenregeling

Klachtmeldingen over seksuele intimidatie, seksueel misbruik, ernstig psychisch of fysiek geweld: meldpunt vertrouwensinspecteurs 0900-1113111 (lokaal tarief)

Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam
 t.a.v. Gerard Drukker
 Postbus 23058
 3001 KB Rotterdam
T: 010-2540800
E: g.drukker@stichtingboor.nl

Vertrouwenspersonen Stichting BOOR:

Mevr. S. Stokman-Prins	Mevr. I.L.A. Wielinga
070-3523809	070-3233590
06-20010345	06-23409333
stokmanmediation@outlook.com	wielinga.ilona2@gmail.com

Landelijke Klachtencommissie Onderwijs
 Postbus 85191
 3508 AD Utrecht
T: 030-2809590 **F:** 030-2809591
E: info@onderwijsgeschillen.nl

Primair Passend Onderwijs (vroeger WSNS Rotterdam-Noord)

Postbus 52250
 3007 LG Rotterdam
 Tel. 010-3031400
info@pporotterdam.nl

Jeugdzorgteam/ Centrum voor jeugd en gezin

Mw. M. van Wouwe, jeugdarts
 Mw. L. van der Hoek, jeugdverpleegkundige
 Crooswijksestraat 115
 3034 AG Rotterdam
 Tel. 010-4444608

Schoolmaatschappelijk werk

Stichting Dock
Manon de Vries
Vredenoordplein 43
3061 PX Rotterdam
Tel. 010-2122323

Caesartherapie

Mw. Iris Lamers
Jacob van Campenplein 120
3067 LD Rotterdam
Tel. 010-4568832
iris@ll-oefentherapie.nl

Stichting SWK Groep, SPKC (peuterspeelzaal/VVE)

Spoorhaven 10-18
2651AV Berkel en Rodenrijs
Tel. 010-2862777
Debora Jongman/Trudie Geerts

Postbus 85014
3009MA Rotterdam

Buitenschoolse opvang Het Kinderparadijs (naschoolse opvang)

Rivium Oostlaan 21-29
2909 LL Capelle a/d IJssel
Tel. 010-4369817
info@kdv-kinderparadijs.nl
www.kdv-kinderparadijs.nl

Deel 2 Het onderwijs op onze school

8. De ontwikkeling van het onderwijs

8.1. Verbetering van het onderwijs in de school en scholing

Leerkrachten

Op teamvergaderingen worden met grote regelmaat onderwerpen besproken ter verbetering van het huidige onderwijsaanbod.

- Het inhoudelijke gebruik van de computer vergroten en blijven stimuleren.
- De voortgang van het opbrengst gericht werken op het gebied van technisch en begrijpend lezen, fonemisch bewustzijn, woordenschat en rekenen.
- Voortgang van het opbrengst gericht werken op het gebied van gedrag.
- Voortgang van de nieuwe werkwijze ter vergroting van de woordenschat.
- Invoeren van het leerlingvolgsysteem “ZIEN”, op het gebied van sociale en emotionele ontwikkeling.
- Voortgang in groep 1 en 2 van het observatiesysteem “Kijk”, voor kleuters
- Voortgang van de nieuwe taal- en wereldoriëntatie methoden.
- Voortgang van de nieuwe rekenmethode “De Wereld in Getallen”, in combinatie met Snappet (onderwijs met tablets).
- Voortgang nieuwe methode voor Engels (Big English)
- Invoeren nieuwe methode muziek: Zangexpress
- Invoeren nieuwe groepsplannen

Er worden door het team gezamenlijk en/of individueel ieder jaar één of meerdere cursussen gevolgd om op de hoogte te blijven van de nieuwste ontwikkelingen in het onderwijs.

9. De organisatie van het onderwijs

9.1. De organisatie van de school

Invloeden uit traditionele vernieuwingsscholen

Op "de Esch" wordt het leerstofjaarklassensysteem (vanaf groep 3) gehanteerd met aspecten uit de traditionele vernieuwingsscholen, zoals

bv. de kring uit het jenaplanonderwijs en het zelfstandig werken uit het montessorionderwijs.

De groepen 1 en 2 zitten uit pedagogisch oogpunt bij elkaar.

Vanaf groep 3 werken we leerstofgebonden in jaargroepen. Vanwege het leerlingenaantal kan er in sommige gevallen met combinatiegroepen gewerkt worden. Door differentiatie in de leerstofaanbieding bieden we onderwijs op maat en houden we rekening met zowel de lager als de hoger presterende leerlingen.

Ten behoeve van het te geven advies voor het voortgezet onderwijs is gekozen om, indien mogelijk, de leerkracht van groep 7 mee te laten gaan naar groep 8.

9.2. De activiteiten voor de kinderen

Activiteiten in onderbouw (groep 1/2)

In de onderbouw vinden dagelijks de volgende activiteiten plaats:

- taalactiviteiten
- werken met ontwikkelingsmateriaal
- bewegingsonderwijs
- expressie activiteiten

Bij al deze activiteiten blijft het spelende kind centraal staan en werkt ieder op zijn/haar eigen niveau. De methoden die gebruikt worden bij het kleuteronderwijs zijn: "Schatkist", "Fonemisch bewustzijn", "Klaar...over!", "De grote reis", "Rekenrijk", "Beter bewegen met kleuters", "Jij en ik (sociale vaardigheden)", "Pennenstreken"(schrijven, vanaf groep 2).

Uit de methode Schatkist komen onderwerpen aan bod, aansluitend bij de belevingswereld van de kinderen. Deze methode biedt structuur voor de taalvorming. De methode "Klaar...over!", is onze nieuwe verkeersmethode. De grote reis is een methode voor wereldoriëntatie. De methode Rekenrijk is een methode voor voorbereidend rekenen. Bij zowel "Rekenrijk" als "Schatkist" worden computerprogramma's gebruikt. Uiteraard worden de onderwerpen die vanuit de kinderen zelf komen ook opgepakt.

Voor leerlingen die tweetalig opgevoed worden, hanteren we de methode: "Schatkist instap" om de Nederlandse taalvaardigheid te vergroten. Voor Engels worden de thema onderwerpen uit Schatkist gebruikt.

Activiteiten in midden- en bovenbouw vanaf groep 3

Basisvaardigheden (lezen, taal, schrijven en rekenen):

In groep 3 wordt gestart met het aanvankelijk lezen. We werken met de methode: "Veilig leren lezen".

Vanaf groep 4 t/m groep 8 werken we met de nieuwe taalmethode "Taal Actief". Groep 4 t/m 6 werken met de nieuwe methode voor voortgezet technisch lezen: "Estafette". Deze methoden bieden ruim voldoende extra stof voor de individuele niveauverschillen.

Om begripend lezen meer bij de actualiteit aan te laten sluiten gebruiken we de methode: "Nieuwsbegrip XL".

In aansluiting op het voorbereidend schrijven in groep 2 gaan de groepen 3 t/m 8 verder met de methode "Pennenstreken".

Voor rekenonderwijs gebruiken we de wiskundig-realistische methode: "De wereld in getallen" in combinatie met Snappet. Deze methode heeft als belangrijkste uitgangspunten:

- door langer handelend bezig zijn, beklijft de stof beter
- gebruik meer het rekenen van alle dag
- er zijn voor een probleem vaak verschillende oplossingen mogelijk
- samen kun je vaak veel meer ontdekken
- geen formules of trucjes en oefjes, maar de kinderen rekenkundig laten snappen wat er gebeurt

Ook deze methode biedt verdieping/verbreding en herhaling van de leerstof en houdt rekening met de verschillende niveaus.

In de groepen 4 t/m 8 maken wij gebruik van de leerdoelen van Snappet, die aansluiten bij de methode Wereld in Getallen.

Wereldoriënterende vakken

In de groepen 3 en 4 gebruiken we voor wereldoriëntatie de methode "De Zaken 3-4".

In de groepen 5 tot en met 8 gebruiken we de nieuwe methoden "Wereldzaken (aardrijkskunde), Tijdzaken (geschiedenis) en Natuurzaken (Natuur & Techniek)".

Voor verkeer wordt in de groepen 1 t/m 8 de methode "Klaar...over!" gebruikt.

In groep 6 beginnen de schooltuinlessen. Vanaf januari tot ongeveer maart krijgen de kinderen theorielessen op school van de schooltuinlief en eigen leerkracht. Zodra de vorst uit de grond is, zijn de praktijklessen op het schooltuincomplex aan de Lieven de Keystraat. Groep 6 gaat daar donderdagochtend met de bus naar toe. In groep 7 gaan de kinderen door met de oogst. Dit duurt ongeveer tot oktober.

Engels

Met ingang van schooljaar 2007/2008 heeft de school zich aangesloten bij het EarlyBird-project, waarbij kinderen vanaf groep 1 spelenderwijs Engels leren. De groepen 1 en 2 maken hierbij geen gebruik van een methode, maar volgen de thema's van Schatkist. De groepen 3 t/m 8 gebruiken de methode "Big English". Veel teamleden hebben verschillende Engelse cursussen gevolgd.

Levensbeschouwelijk vormingsonderwijs

Indien de ouders dit wensen, kunnen de kinderen vanaf groep 3, één keer per week les krijgen in één van de volgende richtingen:

- Humanistisch vormingsonderwijs (dit schooljaar te weinig aanmeldingen)
- Bijbels godsdienstonderwijs
- Islamitisch godsdienstonderwijs

Lichamelijke opvoeding

De groepen 1/2 hebben dagelijks bewegingsonderwijs in het speellokaal of buiten. Op vrijdag gaan zij naar “de grote gymzaal”. Vanaf groep 3 heeft iedere groep twee of drie keer per week lichamelijke opvoeding of zwemmen. Drie keer is niet altijd meer mogelijk, aangezien de gemeente ons nog maar twee keer per week de gymzaal ter beschikking stelt. De gymnastieklessen worden gegeven in de gymnastiekzaal DWL/de Esch.

Voor alle groepen komt één maal per week (vrijdag) een vakleerkracht gymnastiek.

In de groepen 7 en 8 worden de kinderen voorbereid op de “Vaardigheidsproeven”. Dit diploma wordt aan het eind van groep 8 uitgereikt.

Groep 4, 5, en 6 hebben één keer per twee weken zwemles in het Oostelijk zwembad.

Expressie activiteiten

Vanaf groep 3 krijgen de kinderen één keer per week handvaardigheid. De expressie activiteiten worden vanaf groep 5 verzorgd door een vakleerkracht.

Sociale vaardigheden

Alle groepen maken gebruik van de methode “Jij en ik”. Hiermee bevorderen we de ontwikkeling van sociaal gedrag, leren we waarden en normen aan en bevorderen we de emotionele ontwikkeling.

Daarnaast gebruiken wij verschillende posters, waaronder “Schoolregelposters” en de posters behorend bij “KidsTegen Geweld”.

9.3 Het schoolgebouw

Ons gebouw bevat de volgende ruimten:

- 8 groepslokalen
- 1 speellokaal
- documentatiecentrum en schoolbibliotheek op de gang boven
- orthotheek/ I.B.-kamer/ kamer schoolmaatschappelijk werker
- lokaal voor handenarbeid
- koffiebar voor ouders
- personeelskamer

Verder kunnen wij beschikken over een goed geoutilleerde zaal voor lichamelijke opvoeding, in wijkcentrum “de Esch”.

Bibliotheek en documentatiecentrum

De school bezit een eigen bibliotheek en documentatiecentrum. De collectie wordt sinds de start met “De Bibliotheek op school” niet meer up to date gehouden.

Deze leesboeken zijn bestemd voor het lezen in de klas en mogen dan ook niet mee naar huis genomen worden.

De boeken van het documentatiecentrum worden gebruikt ter voorbereiding van spreekbeurten en werkstukken. Voor dit doel wordt steeds meer gebruik gemaakt van het internet.

De school doet voor het derde schooljaar mee met “**De Bibliotheek op school**”. Hierdoor krijgen de groepen 1 t/m 4, twee maal per jaar een actuele wisselcollectie en kunnen de kinderen uit de groepen 5 t/m 8 om de zes weken, 3 boeken uitkiezen in de webshop.

Schooltv.

In iedere groep wordt ter aanvulling op het lesprogramma gekeken naar één of meerdere schooltv-programma's.

ICT onderwijs (informatie communicatie technologie)

Iedere groep heeft een aantal (meestal 4)computers die zijn aangesloten op een goed onderhouden netwerk. Daarnaast beschikken we over 8 laptops die draadloos op dit netwerk aangesloten kunnen worden, zodat in voorkomende gevallen grotere groepen tegelijk met een computer kunnen werken. Dit netwerk wordt op afstand beheerd door De Rolf groep.

Alle groepen maken gebruik van computers ter ondersteuning van het onderwijs. Er zijn zowel methodegebonden als losstaande programma's in gebruik.

Vorig schooljaar zijn we gestart met Snappet, waarbij een groot deel van de verwerking van rekenen en spelling op de tablets worden gemaakt, die volledig zelfcorrigerend zijn, zodat de kinderen gelijk feedback krijgen.

We hanteren een internetprotocol voor het gebruik van internet. Dit protocol is met de kinderen doorgenomen en hangt bij de computers. Alle groepen hebben in de klas een digitaal schoolbord.

De ICT coördinator (vacature) organiseert en stimuleert het onderwijs met computers.

10. De zorg voor kinderen

10.1. De opvang van nieuwe leerlingen in de school

De plaatsing van een kind op school

De eerste opvang wordt door de directie verzorgd met een informatief gesprek en rondleiding door het schoolgebouw. In principe zijn er geen regels voor toelating voor vierjarigen.

De school heeft één of twee kleutergroepen (groep 1/2). Bij twee groepen zullen wij deze zoveel mogelijk gelijkwaardig houden. Bij plaatsing in deze groepen zullen wij daarom rekening houden met een evenredig aantal:

- 4 en 5 jarigen
- meisjes en jongens

- kinderen met een Nederlandse en niet Nederlandse achtergrond

De wenregel is als volgt: een maand voordat de leerling 4 jaar wordt, kan hij/zij in totaal naar keuze 5 dagen of 10 dagdelen wennen. De ouderconsulent zal de nieuwe ouders zonnodig opvangen en wegwijis maken.

Wanneer er tussentijds een aanmelding is (neveninstroming), wordt altijd contact opgenomen met de school van herkomst en verder de regels van de wet op Passend Onderwijs gevolgd (zie ook hoofdstuk 10.3, Passend onderwijs).

Twee weken nadat de leerling op "de Esch" zit wordt er contact opgenomen met de ouder/verzorger door de leerkracht van uw kind.

10.2. Het volgen van de ontwikkeling van de kinderen

Het beoordelen en registreren van het werk van kinderen

Alle vorderingen, groepsplannen en handelingsplannen worden in een groepsmap en steeds vaker digitaal bewaard. De methodeoverstijgende toetsen met groepsplannen worden ook door de Intern Begeleider (IB-er) bewaard. De gegevens van kinderen die een apart handelingsplan nodig hebben, worden in dossiermappen (afgesloten i.v.m. de wet op privacy) bewaard.

De vorderingen van de leerlingen uit groep 1 en 2 worden d.m.v. het observeren gevolgd. Gelet wordt dan op de sociale emotionele ontwikkeling, gedrag m.b.t. werkopdrachten, de motorische ontwikkeling, de spraak- en taalontwikkeling en de cognitieve en creatieve ontwikkeling. In de groepen 1 en 2 wordt de observaties gedaan met het leerlingvolgsysteem "Kijk". De rapportage voor deze groepen komt voort uit dit systeem.

Indien hiertoe aanleiding is kunnen de kinderen uit de groepen 1 en 2 logopedisch en/of motorisch worden gescreend door deskundigen. Dit kan leiden tot behandelingen door een logopedist of een cesartherapeut. Dit gaat altijd in overleg met de ouders.

Vanaf groep 1 gebruiken we de Cito-toetsen en vanaf groep 3 methode gebonden en methode overstijgende (Cito) toetsen.

- Van het Cito gebruiken we in groep 1 en 2 voor de taalontwikkeling Taal voor kleuters en voor rekenen, Rekenen voor kleuters.
- In groep 3 t/m 8 voor technisch lezen de Drie Minuten Toets en AVI, Begrijpend lezen, Spelling, Woordenschat en Rekenen. In groep 8 de Centrale-eindtoets.
- Voor het automatiseren van de rekenbewerkingen in groep 3 t/m 8, de Tempotoets Rekenen en de methodegebonden toetsen.

De verslaggeving van gegevens over leerlingen door de groepsleraar

De registratie van de resultaten van de leerlingen wordt zowel digitaal als schriftelijk in overzichten genoteerd.

Het advies voor het soort Voortgezet Onderwijs

Het advies voor het soort Voortgezet Onderwijs wordt naar aanleiding van de leerling-resultaten en werkhouding vastgesteld. In het overdrachtdossier komt het advies van de leerkracht te staan. Elke leerling wordt zo mogelijk, nadat de leerling is ingeschreven op het Voortgezet Onderwijs, besproken door de groepsleerkracht van de basisschool en brugklasleraar/mentor van het Voortgezet Onderwijs. De basisschool geeft het advies voor welk soort Voortgezet Onderwijs het kind geschikt is; de ouders/verzorgers beslissen uiteindelijk voor welke school voor Voortgezet onderwijs er gekozen wordt. De meeste scholen voor Voortgezet Onderwijs geven de resultaten aan de basisschool door, zodat wij op de hoogte blijven van de ontwikkeling van onze oud-leerlingen.

Teamleden die in de school de vorderingen van de leerlingen doorspreken

De IB-er maakt in samenspraak met de directie een toetskalender. De toetsresultaten worden in het schooladministratieprogramma/leerlingvolgsysteem Parnassys verwerkt. De groepsleraar spreekt met de IB-er de vorderingen door na iedere methodeoverstijgende toets. Hieruit volgt een groepsplan. Indien kinderen naar aanleiding van deze bespreking extra begeleiding/ondersteuning nodig hebben, worden de ouders hiervan op de hoogte gebracht. Bij deze gesprekken hanteren wij ons oudergespreksformulier. Hierin noteren wij de besproken punten en de gemaakte afspraken en verzoeken u dit te ondertekenen.

De wijze waarop het welbevinden en de leervorderingen van de kinderen besproken wordt met ouders.

De vorderingen van de kinderen vinden hun neerslag in de rapporten. Na ieder rapport volgt een individuele bespreking met de ouders. De kinderen in groep 1 en 2 krijgen 2 keer per jaar een rapportage die voortkomt uit het leerlingvolgsysteem "Kijk". Deze rapportages zijn gebonden aan een door Kijk vastgestelde leeftijd (in maanden) en verschijnen daardoor voor ieder kind op een ander moment. In groep 3 krijgen de kinderen een rapport zonder cijfers. In de groepen 4 tot en met 8 krijgen de kinderen een cijferrapport. Vanaf groep 3 verschijnt dit rapport 3 maal per jaar.

Een leerling kan blijven zitten als aangetoond is dat dit zinvol is. Groepen overslaan is op "de Esch" niet gebruikelijk, omdat de emotionele ontwikkeling vaak niet in overeenstemming is met de cognitieve ontwikkeling. Wel zorgen we voor een breder aanbod (zie opvang meer dan gemiddeld begaafde leerlingen).

Regels voor toelating, schorsing en verwijdering

Gelukkig kunnen wij terugzien op een rijke ervaring waarbij kinderen, ouders en personeel in goede harmonie samenwerken. Er doen zich echter ook situaties voor waarbij de veiligheid van leerlingen en leerkrachten in het geding is. Het Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam kan in voorkomende gevallen overgaan tot een schorsing- of verwijderingprocedure. Voor nadere informatie hierover kunt u terecht bij de schooldirectie.

Onderwijskundig rapport bij verlaten van de school

Bij de overstap van een leerling naar een andere school voor basisonderwijs of voortgezet onderwijs, zijn de scholen wettelijk verplicht een overdrachtdossier (DOD of OSO) ten behoeve van de ontvangende school op te stellen. In dit rapport zijn naast algemene gegevens ook gegevens opgenomen over de leervorderingen en het gedrag van de leerling. De school voor basis- of voortgezet onderwijs, waar het kind naar toe gaat, zal het OSO opvragen bij de school waar uw kind vandaan komt.

Voor toelating tot een school voor speciaal (basis)onderwijs is een toelaatbaarheidsverklaring noodzakelijk (zie hoofdstuk 10.3 Passend onderwijs).

10.3. Speciale zorg voor kinderen met specifieke behoeften

Passend onderwijs

De procedure die gevolgd wordt indien er problemen met een kind zijn (leerproblemen en sociaal-emotionele ontwikkeling).

Vanaf 1 augustus 2014 is de wet op het passend onderwijs van kracht. Door PPO Rotterdam is een algemeen stuk geschreven voor alle basisscholen in Rotterdam. Dit stuk is op school ter inzage en staat op de website van de school. www.obsdeesch.nl

Sisa

De Esch is net als alle andere scholen in Rotterdam aangesloten op SISA. SISA staat voor Signaleren en Samenwerken (of Samenwerkings Instrument Sluitende Aanpak). SISA is een computersysteem. Soms heeft een kind of jongere ondersteuning nodig tijdens het opgroeien. Dan kan het gebeuren dat meerdere professionals tegelijkertijd bij uw kind betrokken zijn of ondersteuning bieden. Het is belangrijk dat deze professionals dit zo snel mogelijk van elkaar weten, zodat er snel samengewerkt kan worden. Via SISA maken organisaties hun betrokkenheid bij een kind kenbaar. Als school vinden wij het belangrijk om met deze instanties samen te werken en samen met deze professionals en u in gesprek te gaan over de meest passende zorg en de rol die school hierin kan spelen. Wij zullen onze betrokkenheid bij leerlingen waar wij een zorg over hebben of extra (zorg)ondersteuning aanbieden in SISA kenbaar maken. SISA is geen openbaar systeem en is alleen inzichtelijk voor de organisaties die aangesloten zijn op SISA

én hun betrokkenheid bij de leerling in SISA kenbaar hebben gemaakt. SISA is goed beveiligd. Dit moet volgens de Wet Bescherming Persoonsgegevens. In SISA staat alleen de organisatie naam, de contactgegevens van de professional en naam, geboortedatum, geslacht van het kind. SISA kent geen enkele inhoud.

Voor vragen over SISA kunt u de website van SISA www.sisa.rotterdam.nl raadplegen. Hierop vindt u tevens een kort voorlichtingsfilmpje over de werking van SISA.

Om een goed lopende structuur op te zetten voor leerlingenzorg is de functie van intern begeleider (IB) ingesteld. De intern begeleider is contactpersoon voor alle zorginstanties. Ook de organisatie van de leerlingenzorg binnen de school valt onder verantwoording van de intern begeleider.

De individuele leerling-zorg is op 'De Esch' als volgt opgezet:

De vorderingen van alle leerlingen worden d.m.v. toetsen en observaties door de groepsleerkracht gevolgd. Zijn er op welk gebied dan ook problemen met een individuele leerling, dan worden deze besproken met de IB-er. De hieruit eventueel voortvloeiende remedial teaching (RT betekent dat de leerling extra hulp krijgt, bij een probleem wat zich voordoet) wordt door een leerkracht uitgevoerd. Dit gebeurt tijdens zelfstandig werken en eventueel na schooltijd. De school beschikt hiervoor over een goed ingerichte orthotheek. Deze RT wordt geëvalueerd met de IB-er. De betreffende ouders worden vooraf hierover geïnformeerd en gevraagd een handtekening te plaatsen op het oudergespreksformulier. Blijven de problemen aan, dan bespreekt de IB-er dit met de schoolcontactpersoon van PPO en/of de schoolmaatschappelijk werker. Hier worden de ouders altijd bij betrokken.

Ook in geval van gedragsproblemen kan door de leerkracht in samenspraak met de IB-er/gedrag specialist en de ouders een plan van aanpak worden opgesteld en uitgevoerd. Mocht het in het uiterste geval komen tot schorsen of verwijderen van een leerling, dan volgen wij het protocol "Schorsen en verwijderen van leerlingen", van ons bestuur (BOOR).

Schoolmaatschappelijk werk(SMW)

Wij hebben op de Esch een schoolgericht maatschappelijk werker, Manon de Vries, verbonden aan Stichting Dock.

- Kinderen kunnen eenmaal vrijblijvend, na overleg met de groepsleerkracht, het wekelijkse spreekuur op maandagochtend van 9.00 – 12.00 uur bezoeken.

Plaatsing en verwijzing van leerlingen met specifieke behoeften

De Esch staat positief ten opzichte van integratie van leerlingen met specifieke behoeften. Voorwaarde is dat deze leerlingen op redelijke wijze het onderwijs kunnen volgen in de brede zin van het woord en

gedurende de hele basisschool periode. Per individuele leerling bekijken we of een kind al dan niet geplaatst kan worden.

Voor de aanname van deze leerlingen handelen wij volgens de wet op Passend Onderwijs. (Zie hoofdstuk 10.3)

De mogelijkheden en onmogelijkheden op dit gebied staan beschreven in het Schoolondersteuningsprofiel (SOP).

meer dan gemiddeld begaafde leerlingen

Wij gebruiken methoden voor taal, spelling en rekenen waar extra verdieping in is opgenomen.

De kinderen kunnen ook gebruik maken van de korte instructie: Een kind luistert naar de klassikale instructie tot hij/zij zelf denkt dat het voldoende is en gaat zelf eerder dan de klas aan het werk. In overleg met de leerkracht kan een vermindering afgesproken worden van het voor hem al bekende. Meer uitdaging voor de leerling wordt vervolgens geboden in de Plusgroep.

Er zijn twee plusgroepen. De ene groep bestaat uit leerlingen van groep 4 en 5, de andere uit leerlingen van groep 6, 7 en 8. De Plusgroep werkt met de Pittige Plus Torens.

Er wordt ook gebruik gemaakt van speciaal voor deze doelgroep aangeboden lessen buiten school, b.v. op de Erasmus Universiteit (geneeskunde en filosofie).

faalangst

Het team heeft een cursus gevolgd over het signaleren van faalangst en hoe ermee om te gaan (klassenmanagement, ontspanningsoefeningen). Op dit moment werken er twee leerkrachten (Ingrid Fernandes en Sylvia Wennekes) die zich in deze materie verder hebben geschoold, waardoor er een vastgelegde werkwijze m.b.t. faalangst binnen de basisschool "de Esch" is ontwikkeld.

Eerst observeert de groepsleerkracht haar/zijn groep met de 'observatielijst voor faalangstigen'. Dit wordt doorgesproken met de gespecialiseerde leerkracht en de Intern begeleider. Daarna wordt er contact opgenomen met de ouders, waarna een faalangstreductie-training kan starten. Dit zijn tien bijeenkomsten van een uur. Vooraf wordt doorgesproken met de ouders wat de inhoud zal zijn van de trainingen, na ongeveer vijf keer is er weer een oudergesprek en aan het eind van de trainingen een afsluitend gesprek met de leerkracht. Buiten de trainingen die eens per week zijn, zal de groepsleerkracht binnen de groep de klassenorganisatie aanpassen aan de behoefte van deze kinderen.

De procedure

Alle extra hulp of aandacht gaat altijd in overleg met ouders en leerkracht en/of intern begeleider en/of team en/of eventuele deskundigen. De ouders worden op de hoogte gebracht van de uitvoering van het plan van aanpak en gevraagd een handtekening te plaatsen. Van de ouders/verzorgers wordt hierbij ondersteuning verwacht.

Verwijzing van zorgleerlingen naar het Voortgezet onderwijs.

Voor zorgleerlingen in de bovenbouw (groep 7 en 8) hanteren wij de procedure "De zorgleerling in beeld" van "Samenwerkingsverband Koers VO".

Deze procedure is nodig om in aanmerking te komen voor plaatsing op een school voor voortgezet onderwijs waar extra begeleiding en zorg bestaat. Hierbij gaat het om aanmelding voor Praktijkonderwijs en Leerwegondersteunend onderwijs.

11. De relatie tussen school en omgeving

De instanties waar basisschool "de Esch" mee samenwerkt zijn:

- Het samenwerkingsverband PPO Rotterdam.
- BSO Het Kinderparadijs
- Centrum voor jeugd en gezin (CJG voorheen GGD)
- Stichting Dock: Schoolmaatschappelijk werk, Jeugdwerk
- Stichting Jeugd tandverzorging
- Politie
- Bibliotheek: Bibliotheek op school, kinderjury, projecten
- Jeugdboekhandel de Kleine Kapitein
- Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam.
- De schooltuin.

12. Voorkoming en bestrijding van schoolverzuim

De Nederlandse overheid heeft in de leerplichtwet vastgelegd dat ieder kind naar school moet. In de leerplichtwet staat dan ook dat het de taak is van de ouders ervoor te zorgen dat het kind iedere dag naar school gaat. Indien leerlingen niet worden afgemeld zal de school de ouders benaderen.

Ongeoorloofd schoolverzuim wordt gemeld bij de leerplichtambtenaar.

12.1. Verlofregelingen inzake familieomstandigheden

Verlof leerlingen

De leerplichtige leeftijd voor kinderen is vijf jaar. Dit betekent dat u uw kind vanaf deze leeftijd niet zomaar thuis mag houden. In voorkomende gevallen zult u dus verlof moeten aanvragen. Bij het beoordelen van verlofaanvragen worden bij ons op school de volgende richtlijnen aangehouden:

Verlof voor bezoek aan huisarts, ziekenhuis, therapie of tandarts

Zo 'n bezoek hoeft u slechts mede te delen aan betrokken leerkracht of u geeft de afwezigheid door aan de conciërge. We vragen u wel om dergelijke afspraken zoveel mogelijk buiten schooltijd te maken. Indien de afspraak toch onder schooltijd valt, dan vinden wij het gewenst dat u uw kind op school komt ophalen. We sturen hiervoor liever geen kinderen alleen naar huis.

Verlof voor huwelijken, jubilea, begrafenissen en dergelijke

Dit verlof meldt u mondeling of schriftelijk bij de directie. Wel wordt er altijd een briefje van u verwacht, zodat ook wij de afwezigheid van uw kind kunnen verantwoorden aan inspectie of leerplichtambtenaar. Voor dit verlof krijgt u altijd toestemming met een maximum van tien dagen per schooljaar.

Verlof voor religieuze feestdagen

Indien u twee dagen van tevoren meldt bij de directie dat u verlof wilt op de voor u godsdienstige feestdagen, dan is verlof geoorloofd.

Verlof voor vakantie

Voor vakantieverlof buiten de reguliere schoolvakanties kan slechts in uitzonderingsgevallen toestemming gegeven worden. Een verzoek hiervoor dient schriftelijk liefst met een mondelinge toelichting, minstens zes weken voor aanvang van het gevraagde verlof, ingediend te worden bij de schooldirectie. De directie is op dit punt gebonden aan afspraken met de leerplichtambtenaar van de Gemeente Rotterdam. Indien u bezwaar maakt tegen het besluit van de schooldirectie of van de leerplichtambtenaar, kunt u binnen 30 dagen in beroep gaan bij de Raad van State.

U kunt deze regelingen nalezen in de folder: "Extra verlof: alleen in bijzondere gevallen". Dit is een uitgave van de gemeente Rotterdam en kunt u op school verkrijgen.

13. De resultaten van het onderwijs

Cijfers over specifieke zorg voor leerlingen

De verwijzingen naar speciale scholen ligt gemiddeld genomen over de afgelopen jaren onder de 2 %. Wij hopen dit vast te houden. Dit lage percentage is mogelijk doordat we personeel zo inzetten dat de groepen niet te groot worden. Op "de Esch" wordt op een dusdanige manier lesgegeven (planmatig, effectief onderwijs) dat zowel de zwakke leerling als de meer begaafde leerling in de klas op aangepast niveau les krijgt.

De standaardscores van de CITO-eindtoetsen.

Vanaf de invoering van de Cito-eindtoets in 1999 volgen de resultaten hiervan in de schoolgids.

De standaardscores van de CITO-eindtoetsen vanaf 1999 waren:

Jaar	CITO score
1999	534,6
2000	532,4
2001	538,8
2002	532,3
2003	530,5
2004	533,6
2005	534,6
2006	536,8
2007	531,6
2008	535,5
2009	527,6
2010	532,8
2011	534,9
2012	534,5
2013	536,1
2014	526,7
2015	532,5
2016	528,5
2017	535,6

14. KlokurenVerdeling van tijd over de leer- en vormingsgebieden

groep	1-2	3	4	5	6	7	8
Zintuiglijke oefening/ lichamelijke oefening/ zwemmen	5.00	1.50	2.00	2.00	2.00	1.50	1.50
Taal/lezen/schrijven	6.00	11.25	10.75	10.75	10.75	10.50	10.50
Rekenen en wiskunde	1.50	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00
Engelse taal	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50
Wereldoriëntatie:	1.00	2.50	2.50	2.75	2.75	3.50	3.50
- geschiedenis							
- aardrijkskunde							
- natuuronderwijs							
- maatschappelijke verhoudingen							
- geestelijke stromingen							
Sociale redzaamheid:	1.50	1.25	1.25	1.00	1.00	1.00	1.00
- gedrag in het verkeer							
- bevordering gezond gedrag							
Expressievakken:	8.00	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50
- handvaardigheid							
- tekenen/muziek							
- dramatische vorming							
Pauze	1.25	1.25	1.25	1.25	1.25	1.25	1.25
Totaal	25.75	25.75	25.75	25.75	25.75	25.75	25.75

vakantie / studie	van	tot en met	aantal uur
Studiedag 1	Do. 07-09-2017		5.50
Herfstvakantie	Ma.16-10-2017	Ma. 23-10-2017	31.25
Studiedag 2	Di. 24-10-2017		5.50
Kerstvakantie	Vr. 22-12-2017	Vr. 05-01-2018	57.00
Voorjaarsvakantie	Vr. 23-02-2018	Vr. 02-03-2018	31.25
Pasen	Vr. 30-03-2018	Ma.02-04-2018	11.00
Studiedag 3	Do. 26-04-2018		5.50
Meivakantie+ Hemelv.	Vr. 27-04-2018	Vr. 11-05-2018	57.00
Pinksteren	Ma. 21-05-2018		5.50
Zomervakantie	Vr. 13-07-2018	Vr. 24-08-2018	160.00
Totaal			369,50

groep	1-8
uur/week	25.75
	*52
uur/jaar	1339.00
bijtelling	0
Totaal	1339.00
af: vakanties	369.50
Jaar totaal	969.50

15. Het Centrum voor Jeugd en Gezin bij uw kind op school

Het Centrum voor Jeugd en Gezin

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) bij u in de buurt is dé plek waar ouders/verzorgers, kinderen, jongeren en professionals terecht kunnen met vragen over gezondheid, opvoeden en opgroeien. Er werken jeugdartsen, jeugdverpleegkundigen, gezinscoaches, pedagogen en andere deskundigen.

Op de locatie van de CJG

In groep 2 krijgen alle kinderen een gezondheidsonderzoek op de CJG-locatie. De groei, ogen en oren worden gecontroleerd. Met de jeugdverpleegkundige of -arts bespreekt u de ontwikkeling en de gezondheid van uw kind.

Op school

In groep 7 krijgen kinderen een individueel contactmoment door de jeugdverpleegkundige aangeboden. De ouders kunnen hierbij zijn.

In het jaar dat kinderen 9 jaar worden, krijgen zij een herhaling van de vaccinaties DTP en BMR. Bovendien krijgen meisjes in het jaar dat ze 12 jaar worden een oproep van het CJG om zich te laten vaccineren tegen baarmoederhalskanker. Deze HPV-vaccinatie wordt drie keer gegeven. De inentingen zijn gratis en niet verplicht.

Daarnaast neemt de jeugdverpleegkundige of -arts deel aan de overleggen van het Zorg- en Adviesteam (ZAT) op school, waar zij de ontwikkeling bespreekt van de kinderen die extra ondersteuning nodig hebben.

Uw Contactpersonen:

zie blz. 23